

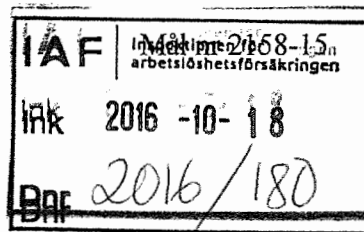

KAMMARRÄTTEN
I JÖNKÖPING

DOM

2016-10-17

Meddelad i Jönköping

KLAGANDE

STs arbetslöshetskassa
Box 5100
102 42 Stockholm

MOTPART

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Box 210
641 22 Katrineholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 3 juni 2015 i
mål nr 5138-14, se bilaga A

SAKEN

Ändring av stadgar enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor
(LAK)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 192912

Postadress
Box 2203
550 02 Jönköping

Besöksadress
Slottsgatan 5

Telefon
036-15 68 00 (vx)
E-post: kammarrattenijonkoping@dom.se
www.kammarrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-16 19 68

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

YRKANDEN

STs arbetslöshetskassa (a-kassan) yrkar att kammarrätten upphäver Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens (IAF) beslut den 13 juni 2014 och beviljar a-kassan registrering av anmäld stadgeändring.

IAF motsätter sig bifall till överklagandet.

VAD PARTERNA ANFÖR

A-kassan

Det tillagda tredje stycket i 2 § i stadgarna är tänkt att vara ett tolkningsstöd vid tillämpning av första och andra styckena. Det framgår av ordalydelsen. Det är inte rimligt att uppfatta ändringen som att den i väsentlig grad ändrar verksamhetsområdets omfattning. Ändringen är tänkt att förtydliga att a-kassans verksamhetsområde överensstämmer med de bakomliggande fackliga förbundens verksamhetsområden.

Föreningsstämman behåller kontrollen över stadgarna och verksamhetsområdet. Om något av de bakomliggande förbunden skulle ändra sitt verksamhetsområde på ett sätt som gör att tredje stycket blir missvisande står det föreningsstämman fritt att ändra lydelsen i stadgarna. Därmed är stadgeändringen förenlig med 59 § LAK.

IAF

IAF anför detsamma som anförts i förvaltningsrätten.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

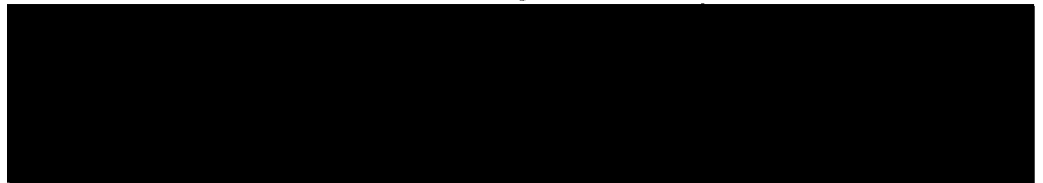
Enligt kammarrättens mening har stadgeändringen formulerats otydligt. Uppräkningen av organisationerna kan förstås som både exkluderande och inkluderande. Ändringen kan tolkas som att nämnda organisationer endast är exempel på fackförbund som a-kassans medlemmar kan tillhöra. Texten kan dock även läsas på så sätt att endast medlemmar i de nämnda organisationerna kan bli medlemmar i a-kassan. Såvitt framgår har det inte varit a-kassans syfte med stadgeändringen att inskränka kassans verksamhetsområde.

Stadgeändringen uppfyller inte heller kravet i 5 § LAK att stadgarna ska ange kassans verksamhetsområde, då det inte framgår av stadgarna vilka som är de aktuella fackförbundens verksamhetsområden.

Enligt 59 § LAK beslutar föreningsstämman om ändring av stadgarna. Om fackförbunden ändrar sina verksamhetsområden medför det att även a-kassans verksamhetsområde ändras, utan att föreningsstämman har beslutat om en stadgeändring. Stadgeändringen kan alltså dessutom få till följd att en framtida ändring av verksamhetsområdet kan komma att ske i strid mot 59 § LAK.

Med hänvisning till ovanstående gör kammarrätten bedömningen att stadgeändringen i viktiga hänseenden har formulerats otydligt och till sitt innehåll strider mot LAK. IAF har därmed haft fog för att vägra registrering. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

Kammarrättsråden [redacted] (ordförande), [redacted] och
[redacted] (referent) har deltagit i avgörandet.

Föredragande: [redacted]

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING****DOM**
2015-06-03
Meddelad i
LinköpingMål nr
5138-14**KLAGANDE**STs arbetslöshetskassa
Box 5100
102 42 Stockholm**MOTPART**Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF
Box 210
641 22 Katrineholm**ÖVERKLAGAT BESLUT**

IAF:s beslut 2014-06-13, se bilaga 1.

SAKEN

Tillämpning av lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor (LAK); registrering av ändring av stadgar avseende verksamhetsområde

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Överklagandet avslås.

Dok.Id 206242

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 406	Brigadgatan 3	013-25 11 00	013-25 11 40	måndag – fredag
581 04 Linköping		E-post:		08:00-16:00
		forvaltningsrattenilinkoping@dom.se		

YRKANDEN M.M.

STs arbetslöshetskassa överklagar IAF:s beslut och vidhåller sin begäran om registrering av ändringen av sina stadgar. Till stöd för överklagandet åberopar kassan bl.a. följande. IAF har godkänt verksamhetsområden för IF Metalls arbetslöshetskassa, Fastighets arbetslöshetskassa och Arbetslöshetskassan för Service och Kommunikation. De har koppling till bakomliggande förbund eller så kan förbunden på visst sätt styra vidden av kassans verksamhetsområde. IAF:s beslut att inte godkänna a-kassans begärda stadgeändring utgör myndighetsutövning mot enskild. Vid ett sådant beslut ska myndigheten iaktta likabehandlingsprincipen som bland annat kommer till uttryck i Regeringsformens 1 kap. 9 men också 89 § LAK. IAF har saknat fog för att göra en striktare tolkning av 12 § LAK än vad som tidigare gjorts i jämförbara fall. Så som STs a-kassa tolkar regelverket i LAK har IAF ingen möjlighet att angripa en a-kassas stadgar om verksamhetsområde efter att registrering godkänts. Det enda undantaget återfinns i 91 § 2 p LAK och tar sikte på om stadgarna inte längre uppfyller kraven i 5 § LAK. Den enda situationen då detta borde kunna bli aktuellt ifråga om verksamhetsområde är därmed om innehållet i 5 § LAK ändras. Mot denna bakgrund anser a-kassan att det finns särskilt starka skäl att följa IAF:s eller AMS:s tidigare praxis, eftersom a-kassorna annars får olika förhållningsregler som blir bestående. Trots den föreslagna skrivningen, anser STs a-kassa att a-kassans stämma behåller rätten att oberoende av bakomliggande förbund ändra a-kassans stadgar. Det är inte heller rimligt att anta att a-kassans bakomliggande förbund kommer genomföra sådana förändringar som får ett sådant genomslag för a-kassans verksamhetsområde att IAF skulle behövt godkänna dessa. Ändringen strider inte mot 59 § LAK.

IAF vidhåller sitt beslut och uppger bl.a. att flera av åberopade arbetslöshetskassors verksamhetsområden som STs arbetslöshetskassa pekar på ursprungligen har blivit registrerade och godkända av Arbetsmarknadsstyrelsen. Det har för två andra a-kassor rört sig om redaktionella ändringar.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Det beslut som STs arbetslöshetskassa överklagar är ett beslut som IAF meddelat med stöd av 13 § LAK. Det är inte beslut som kan överklagas med stöd av 99-100 §§ LAK. Förvaltningsrätten menar dock att beslutet är överklagbart med stöd av 3 § andra stycket samt 22 och 22 a §§ förvaltningslagen och artikel 6.1 i den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europa-konventionen), jfr Kammarrättens i Jönköping beslut den 23 november 2012 i mål 35-12.

Tillämpliga regler

I 1 § LAK anges en arbetslöshetskassas verksamhet ska omfatta ett visst verksamhetsområde. Ett verksamhetsområde omfattar en viss yrkeskategori eller bransch eller vissa närbesläktade sådana.

Av 7-8 §§ LAK framgår att en förening som vill verka som arbetslöshetskassa ska registreras hos Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och att om en arbetslöshetskassas avsedda verksamhetsområde helt eller i väsentligt hänseende skulle sammanfalla med en redan verksam arbetslöshetskassas verksamhetsområde får registrering vägras.

I 10 §§ LAK anges att en arbetslöshetskassa ska för registrering anmäla varje ändring av stadgarna som beslutats av föreningsstämman.

IAF får enligt 12 § LAK förelägga arbetslöshetskassan att inom en viss tid avge yttrande eller vidta rättelse, om inspektionen finner att ett beslut som anmäls för registrering eller en handling som bifogas anmälan

1. inte har tillkommit i behörig ordning,
2. till sitt innehåll strider mot lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,

mot denna lag, mot föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa lagar eller mot arbetslöshetskassans stadgar,

3. i något viktigare hänseende har formulerats otydligt eller vilseledande. Om en arbetslöshetskassa inte följer ett sådant föreläggande, ska anmälan avskrivas. En underrättelse om att så kan ske skall tas in i föreläggandet.

Enligt 13 § LAK ska IAF, om det finns något hinder mot registrering även efter det att ett yttrande som sägs i 12 § första stycket har avgetts och arbetslöshetskassan har haft tillfälle att yttra sig över hindret, vägra registrering, om det inte finns anledning att ge ett nytt föreläggande.

Av 59 § LAK framgår att föreningsstämman beslutar om ändring av arbetslöshetskassans stadgar och att beslutet inte får verkställas innan registrering har skett enligt 10 §.

Förvaltningsrättens bedömning

Målet gäller frågan om omfattningen av en arbetslöshetskassas verksamhetsområde. Tillämplig lagreglering innebär dels att ett verksamhetsområde ska omfatta en viss yrkeskategori eller bransch eller vissa närbesläktade sådana (1 § LAK), dels att det inte helt eller i väsentligt hänseende får sammanfalla med en redan verksam arbetslöshetskassas verksamhetsområde (8 § LAK). Eftersom en arbetslöshetskassas begäran om registrering av stadgeändring för verksamhetsområde måste anses vara en i sammanhanget viktig aspekt kan det, som IAF menar, dessutom krävas en tydlig och icke vilseledande formulering av verksamhetsområdet.

Enligt förvaltningsrättens mening har IAF fog för sin bedömning. Den av ST:s önskade stadgeändringen innebär i nu berörd del att verksamhetsområdet för arbetslöshetskassan i hög grad i realiteten bestäms av de tre angivna fackliga organisationerna och att bestämmanderätten i denna del

därmed i strid med 59 § LAK förskjuts från föreningsstämman till de bakomliggande organisationerna. Förändringar av verksamhetsområdet hamnar därmed utanför det kontrollsystem som LAK innefattar. Stadgeändringen måste därför även anses strida mot bl.a. 10 och 13 §§ LAK, och den får vidare anses otydlig på ett sätt som är oförenligt med 12 § LAK.

Förvaltningsrättens bedömning påverkas inte av att IAF, eller tidigare AMS, kan ha godkänt stadgeändringar motsvarande den nu aktuella.

Förvaltningsrätten finner således att IAF har lagligt stöd för sitt beslut att vägra registrera stadgeändringen. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3104/1D).

██████████
I avgörandet har även deltagit nämndemännen ██████████
██████████ och ██████████

STs Arbetslöshetskassa
Box 5100
102 42 StockholmFÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPINGFÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING
Enhet 2
014-07-21
MÅLNR: 5138-14
AKTBIL: 3

2014-07-21

Mål nr 5138-14
E2 Aktbil. 3

Beslut

IAF beslutar att inte bevilja registrering av ändring av § 2 i STs arbetslöshetskassas stadgar som beslutades vid kassans extra föreningsstämma den 24 januari 2014.

Skäl för beslutet

Bakgrund

STs arbetslöshetskassa har kommit med begäran om registrering av ändring av stadgarna. Ändringarna beslutades vid kassans extra föreningsstämma den 24 januari 2014. Den i detta ärende föreslagna ändringen framgår av texttrutan nedan (fet stil).

§ 2 Verksamhetsområde

Arbetslöshetskassans verksamhetsområde är begränsat till personer anställda hos stat, kommun, landsting, företag eller inrättning vars verksamhet utgörs av samhällsservice och helt eller delvis finansieras av skatter eller avgifter.

Vidare omfattar verksamhetsområdet personer i verksamheter som bedrivs på uppdrag av staten samt anställda inom understödsföreningar.

Detta innebär att personer som kan bli medlemmar i Fackförbundet ST, Försvarsförbundet och Tull-Kust också kan bli medlemmar i STs arbetslöshetskassa

Arbetslöshetskassan har i ärendet angivit följande skäl för sin ansökan

"I STs arbetslöshetskassa kan man bli medlem om man arbetar inom verksamhetsområdet, oavsett vad man har för yrkeskategori. I de bakomliggande organisationerna kan man bli medlem om förbundet har kollektivavtalsrätten på arbetsplatsen. Detta begränsar inte bakomliggande förbund till vissa yrkeskategorier utan till arbetsplatser där de har kollektivavtal.

Det innebär att förbunden kan ha medlemmar på arbetsplatser där det kan vara svårt för arbetslöshetskassan att fastställa om det är inom arbetslöshetskassans verksamhetsområde.

När verksamhetsområdet för STs arbetslöshetskassa formulerades vid bildandet av arbetslöshetskassan, gjordes det med utgångspunkt att de som är medlemmar i de bakomliggande organisationerna också skulle kunna ha möjlighet att bli medlemmar i arbetslöshetskassan. Den formulering av verksamhetsområdet som då gjordes, har trots allt i ett fåtal fall lett till att en del oklarheter måste redas ut innan det är möjligt att ta ställning till om den sökande kan gå med i arbetslöshetskassan eller inte. För att underlätta hanteringen och för att kunna samarbeta med bakomliggande organisationer om medlemsrekrytering önskar arbetslöshetskassan få till stånd nämnda stadgeändring".

IAF har den 22 april 2014 förelagt kassan om yttrande med anledning av registrering av stadgeändring. Kassans yttrande kom in till IAF den 16 maj 2014.

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 § lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor (LAK) ska en arbetslöshetskassas verksamhet omfatta ett visst verksamhetsområde. Ett verksamhetsområde omfattar en viss yrkeskategori eller bransch eller vissa närbesläktade sådana.

Av 5 § LAK framgår att en arbetslöshetskassas stadgar skall ange följande:

1. arbetslöshetskassans firma,
2. kassans verksamhetsområde,
3. uppgift om kassan är avsedd för anställda eller företagare eller båda kategorierna,
4. den ort i Sverige där kassans styrelse skall ha sitt säte,
5. betalningssätt för arbetslöshetsersättning,
6. betalningssätt för avgifter,
7. påföljden för försummelse att till kassan betala avgift eller särskilt uttaxerat belopp,
8. antalet styrelseledamöter och revisorer samt deras suppleanter, sättet att tillsätta dem och tiden för deras uppdrag,
9. bestämmelser om föreningsstämma,
10. antalet ombud som skall utses till föreningsstämman, sättet att utse dem och tiden för deras uppdrag,
11. tid för ordinarie föreningsstämma,
12. den tid inom vilken föreningsstämman skall sammankallas, hur den skall sammankallas och hur andra meddelanden skall ges till kända för ombuden och medlemmarna, samt
13. den tid inom vilken en medlem som vill få ett ärende behandlat vid en föreningsstämma skall begära det och hur det skall göras.

Första stycket 8 gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för privatanställda.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen får medge att en arbetslöshetskassas stadgar innehåller annat än det som anges i första stycket, om det finns särskilda skäl. *Lag (2002:543).*

12 § LAK

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen får förelägga arbetslöshetskassan att inom en viss tid avge yttrande eller vidta rättelse, om inspektionen finner att ett beslut som anmäls för registrering eller en handling som bifogas anmälan

1. inte har tillkommit i behörig ordning,
2. till sitt innehåll strider mot lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, mot denna lag, mot föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa lagar eller mot arbetslöshetskassans stadgar,
3. i något viktigare hänseende har formulerats otydligt eller vilseledande.

Om en arbetslöshetskassa inte följer ett sådant föreläggande, skall anmälan avskrivas. En underrättelse om att så kan ske skall tas in i föreläggandet. *Lag (2002:543)*.

Enligt 34 § LAK har den som vid ansökningsstillfället förvärvsarbetar och uppfyller villkoren i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde, rätt till medlemskap i en arbetslöshetskassa.

Av 59 § LAK framgår att det är föreningsstämman som beslutar om ändring av stadgarna.

STs arbetslöshetskassas yttrande

Kassan har yttrat sig i ärendet och uppgivit följande

STs arbetslöshetskassa uppfattar IAF:s skrivning att en a-kassas verksamhetsområde ska vara fullständigt frikopplat från bakomliggande förbund. STs arbetslöshetskassa vill uppmärksamma IAF om att tanken bakom de differentierade a-kasseavgifterna var just kopplingen mellan a-kassorna och deras bakomliggande organisationer samt deras ansvar för lönebildningen.

Kassan vill återigen lyfta fram att när verksamhetsområdet för STs arbetslöshetskassa formulerades, när a-kassan bildades gjordes det med utgångspunkt för att de som är medlemmar i de bakomliggande förbunden också skulle kunna ha möjlighet att tillhöra STs arbetslöshetskassa. A-kassan anser inte att den föreslagna lydelsen är otydlig och vilseledande.

A-kassan noterar att det är åtminstone fyra andra a-kassor som gör kopplingar till bakomliggande organisationer. Akademikernas erkända arbetslöshetskassas verksamhetsområde omfattar enligt stadgarna i Sverige verksamma akademiker. På deras hemsida framgår det att man uppfyller akademikerkravet bland annat genom att vara medlem i ett SACO-förbund eller Vårdförbundet. Av Arbetslöshetskassan för Service och Kommunikations stadgar framgår att verksamhetsområdet begränsas till Facket för Service och kommunikations verksamhetsområde. Av Fastighets arbetslöshetskassas stadgar framgår att verksamhetsområdet är begränsat till Fastighetsanställdas Förbunds avtalsområde. Av IF Metalls arbetslöshetskassas stadgar framgår att verksamhetsområdet begränsas till Industrifacket Metalls verksamhetsområde.

Med IAF:s resonemang måste ju även de ovanstående a-kassornas verksamhetsområden vara otydliga och vilseledande samt att bakomliggande organisationer bestämmer respektive a-kassas verksamhetsområde utan att vare sig A-kassan själv eller IAF kan pröva verksamhetsområdet. Kassan kan därför inte förstå varför inte även STs arbetslöshetskassa skulle kunna ha motsvarande skrivning i sina stadgar.

IAF:s bedömning

När det gäller verksamhetsområdena för Akademikernas erkända arbetslöshetskassa och Fastighets arbetslöshetskassa så fick dessa båda arbetslöshetskassor sitt nuvarande verksamhetsområde registrerat av tidigare tillsynsmyndigheten, Arbetsmarknadsstyrelsen.

Verksamhetsområdet för Arbetslöshetskassan för Service och Kommunikation är registrerat av IAF. Det är riktigt att § 2 i kassans stadgar hänvisar till Fackförbundet för Service och Kommunikations verksamhetsområde, dock med den viktiga skillnaden mot nu aktuellt ärende, att Arbetslöshetskassan för Service och Kommunikation även i sin helhet specificerar vad detta verksamhetsområde omfattar. Med denna specificering fann IAF att lydelsen av verksamhetsområdet uppfyllde lagen krav på tydlighet.

IF Metalls arbetslöshetskassas verksamhetsområde tillkom efter en fusion mellan Industrifackets arbetslöshetskassa och Metallindustriarbetarnas arbetslöshetskassa.

Enligt 34 § LAK kan var och en som arbetar inom en arbetslöshetskassas verksamhetsområde bli medlem i arbetslöshetskassan. Vilket som är arbetslöshetskassans verksamhetsområde ska framgå av arbetslöshetskassans stadgar (5 § LAK). Den föreslagna lydelsen av § 2 i kassans stadgar innebär att bestämmandet av kassans verksamhetsområde till viss del kopplas till medlemskap i tre namngivna fackliga organisationer. Det innebär i praktiken att om de angivna fackliga organisationerna ändrar sitt verksamhetsområde så kommer kassans verksamhetsområde också att påverkas. En sådan påverkan sker då utan något beslut om att ändra kassans stadgar. Någon ansökan till IAF om att få ändra stadgarna behöver inte göras då något beslut om att ändra stadgarna inte fattats.

Den föreslagna lydelsen får därmed anses stå i strid med bestämmelserna i 59 § LAK eftersom det är arbetslöshetskassans föreningsstämma som ensam beslutar om stadgeändringar. Denna bestämmelse garanterar att det är arbetslöshetskassan och dess medlemmar som genom beslut på föreningsstämman själva beslutar om ändring av stadgarna.

Den föreslagna lydelsen får även anses ha formulerats otydligt och vilseledande eftersom den inte gör det möjligt att direkt ur stadgarna utläsa vilket kassans verksamhetsområde är då de angivna fackliga organisationernas verksamhetsområden inte definieras i arbetslöshetskassans stadgar. Förändras dessa organisationers verksamhetsområden kommer arbetslöshetskassans verksamhetsområde att påverkas och i praktiken få en annan definition än den som framgår av arbetslöshetskassans stadgar.

Sammanfattningsvis finner därför IAF att den föreslagna lydelsen av § 2 i kassans stadgar dels står i strid mot bestämmelserna i LAK, dels formulerats otydligt och vilseledande. Det föreligger därmed hinder mot att registrera föreslagen ändring.

Ulf Staffansson

Tf enhetschef
Rättsenheten

Urban Nilsson

Verksjurist

HUR MAN ÖVERKLAGAR

IAF:s beslut att inte registrera ändring av stadgar överklagas till Förvaltningsrätten i Linköping. Beslutet skall överklagas skriftligen och i skrivelsen skall anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs.

Skrivelsen med överklagande skall ges in till den instans som har meddelat beslutet som i detta fall är IAF. Om överklagandet görs av en arbetslöshetskassa skall överklagandet ha kommit in till IAF inom två månader från beslutsdagen.